

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIV TA‘LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT
O‘ZBEK TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA
XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

**XALQARO ILMIY-AMALIY
KONFERENSIYA MATERIALLARI**

2025-yil 18-oktabr

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA’LIM, FAN VA
INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI**

**ALISHER NAVOIY NOMIDAGI TOSHKENT DAVLAT O‘ZBEK
TILI VA ADABIYOTI UNIVERSITETI**

**O‘ZBEK TILI TARAQQIYOTI VA XALQARO HAMKORLIK
MASALALARI**

Xalqaro ilmiy-amaliy konferensiya materiallari

2025-yil 18-oktabr

Toshkent – 2025

**JAHON TILSHUNOSLIGIDA O‘XSHATISHLARNING ILMIIY
TADQIQI**
SCIENTIFIC RESEARCH ON SIMILES IN WORLD LINGUISTICS

DOI: 10.52773/tsuull.conf.2025.18.10/NPTM9153

Odilova Dilobar

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat

o‘zbek tili va adabiyoti universiteti

O‘zbek tilshunosligi kafedrasida

tayanch doktoranti

diloshodilova@gmail.com

Annotatsiya. Ushbu maqolada jahon tilshunosligida olib borilgan o‘xshatishlarga oid ilmiy tadqiqotlar va nazariy qarashlar haqida so‘z yuritilgan. Jahon olimlari tomonidan o‘xshatishlar bo‘yicha amalga oshirilgan tadqiqotlarning asosiy yo‘nalishlari tahlil etilgan va o‘xshatishlarni tasniflashga doir o‘ziga xos yondashuvlar ko‘rib chiqilgan. Shuningdek, olimlarning yutuqlari va ularning zamonaviy tilshunoslikka ko‘rsatgan ta‘siri ilmiy nuqtayi nazardan yoritilgan. O‘xshatishlar – nutqimizning badiiyligini, ta‘sirchanligini ta‘minlovchi asosiy vositalardan biri bo‘lib, ularning lingvistik nuqtayi nazardan ilmiy tahlili mazkur fan sohasi uchun qanchalik ahamiyatli ekanligini ko‘rsatadi.

Kalit so‘zlar: o‘xshatish, tasnif, milliy tafakkur, tahlil, stilistik vosita, tadqiqot, badiiylilik, tasavvur, obraz.

Annotation. This article discusses scientific research and theoretical views on similes conducted in world linguistics. The main directions of research on similes conducted by world scientists are analyzed, and specific approaches to the classification of similes are considered. Also, the achievements of scientists and their influence on modern linguistics are highlighted from a scientific point of view. Comparisons are the main unit that ensures the artistry and effectiveness of our speech, and their scientific analysis from a linguistic point of view shows how important they are for this field of science.

Keywords: simile, classification, national mindset, analysis, stylistic device, research, artistry, imagination, image.

O‘xshatish – bu tilimizda mavjud bo‘lgan eng qadimiy vositalardan biri bo‘lib, u narsa, hodisa, holat yoki shaxsni boshqa bir narsa yoki hodisaga o‘xshashlik belgisiga ko‘ra qiyoslash orqali tasvirlaydi. O‘xshatishlar nutqimizni obrazli va ta‘sirchan qilishga xizmat qiladi hamda inson tafakkurining asosiy mexanizmlaridan biri – taqqoslash asosidagi bilish jarayonini til orqali ifodalaydi. Tilshunos olim N.Mahmudov bu borada quyidagi fikrlarni ta‘kidlagan: “Ikki yoki undan ortiq predmet yoki tushunchani o‘xshash yoki farqli jihatlarini aniqlash maqsadida qiyoslash, taqqoslash tashqi dunyoni bilishning eng keng tarqalgan

mantiqiy usullaridan biri sifatida inson faoliyatining deyarli barcha sohalarida kuzatiladi. Bu behad muhim mantiqiy kategoriya, tabiiyki, tilda ham o‘z aksini topadi” [Махмудов, 2011:19]. O‘xshatishlar olamni bilishning eng eski usullaridan bo‘lib, ular ijtimoiy jamiyat tajribalari, milliy madaniyat, urf-odatlar, an’analar asosida shakllanadi. O‘xshatish muayyan xalqning milliy tafakkur tarzi va tasavvurlarini namoyon etadi. Shuningdek, o‘xshatish idrok etish jarayonini kengaytirishga va yangi ma’nolarni yaratishga yordam beradi, muloqotning muvaffaqiyatli chiqishini ta’minlaydi [Жо Мин Ёнг, 2022:18]. O‘xshatishlarni o‘rganish orqali madaniy ma’lumotlar va milliy-madaniy qarashlar haqida ma’lumotlarga ega bo‘lish mumkin.

Dunyoni bilishda o‘xshatishlar, umuman, qiyos, aytib o‘tilganiday, favqulodda muhim o‘rin tutsa-da, dunyoni har qanday bilish aksiologiyadan, ya’ni bilingan narsani biror tarzda baholashdan xoli bo‘lishi mumkin emas. Zotan, bugun inson ongining aksiologikligi haqidagi qoida e’tirof etib bo‘lingan va unga ko‘ra muayyan narsa-qadriyat anglanar ekan, unga nisbatan insonning, demakki, jamiyatning bahosi, munosabati ham u yoki bu tarzda ifodalanadi, ana shu jihatdan lingvistika va aksiologiya bir-biri bilan chambarchas bog‘liq. O‘xshatishni baho kategoriyasidan ajratib tasavvur qilib bo‘lmaydi, o‘xshatish va baholash tushunchalari bir-biri bilan behad zich munosabatda, chunki odam atrofidagi olamni va albatta o‘zini qiyoslash-o‘xshatish va baholash yo‘li bilan anglab boradi [Махмудов, 2011: 23].

O‘xshatishlar tilshunoslikda nutqning asosiy tarkibiy qismi sifatida keng o‘rganilgan. Jahon tilshunosligida o‘xshatishlarni o‘rganishning bir necha asosiy yo‘nalishlari mavjud bo‘lib, quyidagi uchta yondashuv o‘xshatishlar tabiatini yoritishda muhim hisoblanadi:

1. Gnoseologik yondashuv, unga ko‘ra o‘xshatishlar bilish yoki bilish jarayoni sifatida tushuniladi.
2. Kognitiv (mantiqiy) yondashuv, unda o‘xshatishlar til tuzilmalarini qurish uchun ma’lum mantiqiy model sifatida namoyon bo‘ladi.
3. Lingvistik yondashuv, o‘xshatishlar orqali ma’lum bir til tuzilishi nazarda tutiladi [Бабаназарова, 2022:12].

Jahon tilshunosligida o‘xshatishlarni o‘rganish boy va serqirra soha bo‘lib, turli nazariy qarashlar va metodologiyalarni o‘z ichiga oladi. O‘xshatishlar tilshunoslikning asosiy mantiqiy kategoriyalaridan biri bo‘lib, qadimdan inson tafakkurining asosiy ko‘rsatkichlaridan biri sifatida e’tirof etib kelinadi. Ular inson tafakkurida narsa va hodisalar orasidagi o‘xshashlik munosabatlarini yuzaga chiqaradi hamda ularni qiyosiy tahlil qilish imkonini beradi. O‘xshatish tushunchasining mantiqiy mohiyati ilk bor Arastu tomonidan batafsil yoritilgan. U o‘zining “Poetika” asarida o‘xshatishni fikrni jonlantiruvchi vosita sifatida baholagan [Арасту, 2004: 65]. Shuningdek, Aristotel o‘xshatish va metafora o‘rtasidagi munosabatlarni tahlil qilib, metafora o‘xshatishning qisqargan shakli degan fikrlarni keltirib o‘tgan.

Yevropada o'xshatishlarni lingvistik maqomda o'rganish XX asrning birinchi yarmidan boshlandi. O'z davrining mashhur tilshunos olimlaridan biri bo'lgan G.Kleiserning "Similes and their use" kitobi o'xshatishlarni nazariy va amaliy jihatdan o'rganishda muhim manba bo'lib xizmat qiladi. Ushbu asarda muallif o'xshatishlarning til tizimidagi o'rni, stilistik vazifasi, semantikasi hamda estetik ahamiyati haqida atroflicha ma'lumotlar keltiradi. Bundan tashqari olim o'xshatishni faqatgina adabiy san'at vositasi emas, balki inson tafakkurining tabiiy ifoda shakli sifatida baholaydi.

Ingliz tilshunoslari G.Lakoff va M.Johnson o'xshatishlarning inson tafakkuridagi o'rnini yangi bosqichga olib chiqqan olimlar hisoblanadi. Ularning "Metaphors We Live By" 1980-yilda nashr qilingan bo'lib, bu asarda til, madaniyat va tafakkur o'rtasidagi o'zaro bog'liqlik masalalari batafsil yoritiladi. Shuningdek, asarda metafora va o'xshatish tushunchalari kognitiv mexanizm sifatida talqin qilinib, inson tafakkuri va dunyoqarashini tashkil qiluvchi tizim degan xulosaga kelinadi. Ta'kidlash o'rinliki, asar ushbu sohada amalga oshiriladigan keyingi tadqiqotlar uchun asosiy manba bo'lib xizmat qiladi.

Keyinchalik ingliz tilshunosligida G.A. Miller hamda E.Sommerlar o'xshatishlarga oid lug'atlar yaratishgan. E.Sommer tomonidan tuzilgan "Similes Dictionary" asarida o'xshatishlar ma'no guruhlari bo'yicha tasnif qilingan bo'lib, ushbu asar tilshunoslikda o'xshatishlarni tizimli va tematik jihatdan o'rganish uchun muhim manba sifatida e'tirof etiladi.

O'xshatishlarni lingvistik kategoriya sifatida o'rganishga eng muhim hissa XX asr rus tilshunoslari V.M.Ogolsev, M.I.Cheremisina, E.T.Cherkasova, V.P.Berkov, D.M.Kalashnikovlar tomonidan qo'shildi. Rus tilshunosligida taqqoslashni o'rganishga juda ko'p yondashuvlar paydo bo'ldi, ammo asosiylari taqqoslashni ifodalashning lingvistik vositalarini (grammatik va frazeologik yondashuvlarni o'z ichiga oladi) aniqlash va tahlil qilishga qaratilgan lingvistik-strukturaviy yondashuvdir. Bu ayniqsa, V.M.Mokiyenkoning ishlarida yaqqol ko'zga tashlanadi [Бабаһазарова, 2022:17].

Til birliklariga antroposentrik nuqtayi nazardan yondashish zamonaviy tilshunoslikda inson omilining markaziy o'ringa chiqishiga turtki bo'ldi. Bu yondashuv natijasida lingvomadaniyatshunoslik sohasidagi tadqiqotlar ko'lami va qiymati sezilarli darajada kengaydi. Tilni inson va madaniyat o'rtasidagi o'zaro ta'sir tizimi sifatida o'rganish, til birliklarida xalqning mentaliteti, qadriyatlarini va madaniy tajribasini aks ettiruvchi unsurlarni tahlil qilish imkonini berdi.

Rus tilshunosligida bu masalaga e'tibor qaratgan olimlar orasida L.Boyko va Yu. Feninlarning ishlari ilmiy ahamiyatga ega. Ular turg'un o'xshatishlarni lingvomadaniy jihatdan tahlil qilib, o'xshatishlarning baho munosabati (aksiologik komponenti) hamda milliy-madaniy konnotatsiyani aniqlaganlar. Olimlarning fikricha, har bir o'xshatish tilda madaniy kod sifatida faoliyat yuritadi: u xalqning dunyoqarashi, tarixiy tajribasi va ijtimoiy qadriyatlarini o'zida mujassam etadi [Бойко, 2009: 118].

O'xshatishlarning kognitiv xususiyatlari G.L. Denisova, A.Raximova va L.Razuvayevalar tomonidan o'rganilgan. L.Razuvayevaning tadqiqoti zamonaviy badiiy dunyo manzarasini ifodalashda qiyoslashning rolini aniqlashga bag'ishlangan. Hozirgi kunda tilshunoslik adabiyotlarida qiyosiy tuzilmalarning shakllanish mexanizmlarini va qiyoslashning til hamda badiiy matnda qo'llanilish xususiyatlarini ko'rib chiquvchi ko'plab strukturaviy-semantik va lingvokognitiv xarakterdagi tadqiqotlar mavjudligini, ammo badiiy matn doirasida tahlil qilinayotgan material odatda bitta yozuvchi yoki shoir ijodi bilan cheklanganligini ta'kidlaydi

Xulosa qilib aytganda, olamning lisoniy manzarasida o'xshatishlar muhim rol o'ynaydi, chunki ular insonning dunyoni idrok etish va ifoda etish uslubini aks ettiradi. Ular tilning obrazli imkoniyatlarini kengaytirib, odamlarga murakkab g'oyalarni, his-tuyg'ularni va tajribalarni yanada aniq va ta'sirchan ifoda etishga yordam beradi. Jahon tilshunosligida amalga oshirilgan o'xshatishlarning tadqiqi bir-biridan ularni o'rganishga nisbatan turlicha ilmiy yondashuvlarning shakllanganligi bilan farqlanadi. O'xshatishlar jahon tilshunosligida uzoq tarixga ega bo'lgan ilmiy tadqiqot obyekti bo'lib, ularning tuzilishi, semantikasi va mohiyatini ochib berish hozirgi kunda ham eng dolzarb masalalaridan biri hisoblanadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Арасту. Поэтика. Ахлоқи кабир. – Тошкент: Янги аср авлоди, 2004.– 194 б.
2. Бабаназарова С. Ўхшатишларда оламнинг лисоний концептуаллаштирилиши. Филол. фан. фал. док (PhD) дисс. – Тошкент, 2022.
3. Бойко Л.Г. Культурно маркированное содержание устойчивых сравнений русского языка: Дисс. ...канд. филол. наук. – Волгоград, 2009. – 218 с
4. Фенин Ю. Устойчивые сравнения, характеризующие лицо человека, в русской языковой картине мира (на фоне китайского языка): Дисс. ...канд. филол.наук. – Санкт-Петербург, 2016. – 255 с.
5. Жо Мин Ёнг. Ўзбек ва корейс тилларида ўхшатишларнинг лингвомаданий тадқиқи. Филол. фан. фал. док (PhD) ...дисс. – Тошкент, 2022. – 142 б.
6. Махмудов Н. Ўхшатишлар – образли тафаккур маҳсули // Ўзбек тили а адабиёти.– Тошкент, 2011. – №3. – Б. 19–24.
7. Черемисина М.И. Сравнительные конструкции русского языка. – Новосибирск: Наука, 1976. – 239 с.; Лебедева Л.А. Устойчивые сравнения русского языка во фразеологии и фразеографии. – Краснодар, 1999. – 196 с.
8. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=Iy7hDzQAAAAJ&citation_for_view=Iy7hDzQAAAAJ:2osOgNQ5qMEC
9. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=aiGGU2YAAAAJ&citation_for_view=aiGGU2YAAAAJ:YsMSGLbcyi4C
10. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=ru&user=gHnKX3EAAAAJ&citation_for_view=gHnKX3EAAAAJ:kNdYIx-mwKoC
11. https://scholar.google.com/citations?view_op=view_citation&hl=en&user=oSSeGakAAAAJ&citation_for_view=oSSeGakAAAAJ:u5HHmVD_uO8C
12. https://www.researchgate.net/publication/371445473_O'zbek_tili_va_adabiyoti_jurnali.

MUNDARIJA

<i>Sirojiddinov Shuhrat</i>	O'zbek tili – xalqaro maydonda!	
I SHO‘BA. O‘ZBEK TILSHUNOSLIGI VA TILSHUNOSLIKNING NAZARIY MASALALARI		
<i>Ashirboyev Samixon</i>	O'zbek adabiy tilining tayanch dialektini belgilash yo'lida	6
<i>Hakimova Muhayyo, Rahmatova Feruza</i>	O'zbek tilida kognitiv metonimiya	11
<i>Juraqobilova Xamida</i>	She'riy asarlarda kognitiv metaforalar shakllanishida lingvomadaniy omillarning ta'siri	17
<i>Mustafayev Fizuli</i>	Kino dilində söz birləşməsi və qoşa sözlər haqqında	24
<i>Jabborov Baxrom, Sharipova Sarvinoz, Istamova Shohista.</i>	O'zbek iboralarining milliy mentalitetni ifodalashdagi o'rni	32
<i>Turdiboyev Tohir</i>	Yordamchi so'zlar masalasiga doir ayrim qarashlar	37
<i>Abjalova Manzura</i>	Hozirgi o'zbek tili leksik sathiga doir ba'zi masalalar	42
<i>Sheronov Boyirboy</i>	Sintaktik sathda mazmuniy-shakliy nomutanosiblik haqida	50
<i>Madjidova Dilorom</i>	Современные методы и проблемы прикладного языкознания	54
<i>Tolipova Dildora</i>	Лакуны в узбекских письменных литературных источниках и проблемы их перевода	59
<i>Elova Dilrabo</i>	O'zbek tilshunosligida uslubiy xoslanishni farqlash xususidagi qarashlar	67
<i>Abdullayev Jumanazar</i>	Yangi O'zbekistonning mumtoz tilshunoslik merosi, zamonaviy lingvistik qadriyati	73
<i>Israilova Saodat</i>	Turk va o'zbek tillarida rang bildiruvchi leksemalar semantikasi	84
<i>Kasimova Ziyoda</i>	Cho'lponning "Kecha va kunduz" romanidagi frazeologik birliklarning badiiy-uslubiy tahlili	88
<i>Baxodirova Shaxlo</i>	Lakuna va realiya munosabati	92

<i>Hakimov Dilshod</i>	“Biz” va “o‘z” olmoshlarining o‘zbek tilidagi funksional maqomi: struktur-semantik tahlil	98
<i>Kurbanbayev Otabek, Qodirberganova Dilnura</i>	O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari O‘tkir Hoshimov asarlarida so‘z birikmasining turlari	107
<i>Allaquliyeva Qunduz</i>	Ixtionimlarning lingvistik va ekstralingvistik omillar asosida yangi ma’no ifodalashi	113
<i>Isoqulova Qunduz</i>	So‘z-gaplarning noverbal vositalar bilan ifodalanishi	117
<i>Ismayilli Ayshen</i>	Sintaktik yolla yaranan mikrotoponimlar xūlasə	122
<i>Davronova Zarnigor</i>	Sadriddin Ayniyning “Sudxo‘rning o‘limi” qissasidagi antroponimlarining kognitiv-semantik tahlili	132
<i>Muzaffarova Zarrina</i>	Metonimiyaning konseptual modellari	136
<i>Yusupova Aziza</i>	Metaforaning she’riy matnlarda aks etishi	140
<i>Mamarasulova Maftuna</i>	Fonosemantik g‘oyalarning rivojlanish bosqichlari	146
<i>Abdurasulova Dilnoza</i>	Ayollar nutqida konnotatsiya va murojaat birliklarining pragmatik xususiyatlari	151
<i>Soqiyeva Shirin</i>	Tilshunoslikda konseptni o‘rganishda til va madaniyatning o‘rni	157
<i>Abruyeva Zaxro</i>	O‘zbek tilidagi murojaat shakllarining konseptual tuzilishi	160
<i>Bovmanova Bashorat</i>	O‘zbek tilida halollik tushunchasining leksik-semantik ifodalanishi	164
<i>Jumaniyozova Charos</i>	Hajm-o‘lchov bildiruvchi sifatlarning nisbiylik xususiyati	168
<i>Xayrullayeva Ra’no</i>	Kichraytirish qo‘shimchalarining nutqdagi ahamiyati	172
<i>Tursunova Sojidxon</i>	“Fayzining amakisi” hikoyasidagi nutqiy akt vositasida ifodalangan ironiyalar tahlili	177

<i>Utegenova O'g'iloy</i>	Badiiy asarlarda tasviriy ifodalar	181
<i>Maxmudova Matluba</i>	Qaratqich kelishigi semantikasiga doir ayrim mulohazalar	185
<i>Xolmamatova Sarvinozxon</i>	Konnotatsiya va konnotativ birliklarning o'rganilganlik darajasi hamda turlari	191
<i>Turg'unboyeva Dilnoza</i>	Zamonaviy tilshunoslikda miqdor kategoriyasining o'rni	199
<i>O'ralova Nargiza</i>	Parsellyatsiya va metaforaning o'zaro aloqadorligi	204
<i>Jabborova Aziza</i>	O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoyevning BMT Bosh Assambleyasining 72-sessiyasida so'zlagan nutqidagi evfemizmlarning morfologik tahlili	209
<i>Odilova Dilobar</i>	Jahon tilshunosligida o'xshatishlarning ilmiy tadqiqi	214
<i>Nazarov Qobilbek</i>	Turli tizimdagi tillarda soma komponentli maqollarning tasniflanishi	218
<i>Mullaboyeva Shirin</i>	Til, estetik tafakkur va didning paremiologik birliklarda ifodalanishi	226
<i>G'aybullayev Erkinjon</i>	O'zbek madaniyatini ifoda etishda lakunalarning roli: Cho'lpon asarlari misolida	230
<i>Oripova Mavluda</i>	Sinestezik metaforalarning lingvomadaniy xarakteri: sinestezik metafora va milliy o'ziga xoslik	240
<i>Otaxonova Sohiba</i>	Antroponimlarning internet va yangi media makonidagi o'rni	245
<i>Shodmonaliyeva Yulduz</i>	Modallik bilan tasdiq-inkor kategoriyasining o'zaro munosabati	250
<i>Sobirova Maftuna</i>	Konchilik terminotizimi va uning o'zbek leksik tizimidagi o'rni	256
<i>Umarova Shahzoda</i>	O'zbek tilshunosligining kombinator lingvistikaning shakllanishidagi o'rni	260
<i>Turg'unova Maftuna</i>	Til taraqqiyotida kognitiv tilshunoslikning o'rni	270
<i>Muratova Nafisa</i>	Tilak va tabrik nutqiy aktida ekstralingvistik	274

	vositalarning o'rni	
<i>Murotov Hamro</i>	Reklama matnlarining tasnifi	280
<i>Normuminov Laziz</i>	Qo'chqor Norqobil hikoyalarda xalqona so'zlashuv, ibora va maqollarning qo'llanishi	285
II SHO'BA. AMALIY TILSHUNOSLIK VA LINGVODIDAKTIKA MUAMMOLARI.		
<i>Xolmanova Zulxumor</i>	Tilning ma'lumotlarni saqlash va yetkazish funksiyasi	289
<i>Qurbonova Munavvara</i>	Ontolingvistika va pragmalolingvistika munosabatida deyktik birliklarning o'rni	297
<i>Ruzibayeva Nigoraxon</i>	Psychological needs in the language classroom	303
<i>Abdurahmonova Muqaddas</i>	Ментальные омонимы в когнитивной лингвистике	308
<i>Umurzoqova Marhabo</i>	Badiiy matnda ayol lisoniy shaxs tiplari xususida	317
<i>Abjalova Manzura</i>	O'zbek tili multikorpusi – zamonaviy ta'limiy tizim	321
<i>Ruzmetova Novval</i>	Роль узбекских народных традиций в социокультурном развитии студентов	326
<i>G'ulomova Nargiza</i>	Alisher Navoiy mualliflik korpusini yaratishda statistik ma'lumotlarning muhimligi	335
<i>Dedaxanova Muazzam</i>	Lingvistik ekspertizaning yuzaga kelishi va shakllanish tarixi	344
<i>Shamsiyeva Manzura</i>	Animatsion filmlarning aksiolingvistik jihatlari	347
<i>Xudaykulova Shaxnoza</i>	O'zbek tili diskursida global qadriyatlarining aksiolingvistik integratsiyasi	353
<i>Ibragimova Sayyora</i>	Псевдонимы узбекских и русских писательниц: генезис, семантика и когнитивные особенности	357
<i>Tilyabayev Kamil</i>	Благодарные: из эмоционального опыта	361

	изучения узбекского языка как второго	
<i>Alimardanov Elyor</i>	Xorazm dialektal zonasining qipchoq shevali areallari	369
<i>Bozorova Sabohat</i>	Gazeta tili va publitsistik janrlarning lingvostilistik xususiyatlari	372
<i>Abduvoxidova Mavzuna</i>	Обучение грамматике в условиях коммуникативного подхода	377
<i>Mamadayupova Vasila</i>	Katta yoshdagilarning xorijiy til o'rganishi	381
<i>Azizova Feruza</i>	Raqamli texnologiyalarning til evolyutsiyasiga ta'siri: XXI asrda yozma va og'zaki muloqotning transformatsiyasi	385
<i>Abdullayeva Roxila</i>	Xarakter ifodalovchi birliklarning freym tahlili	389
<i>Yusupova Shahzoda</i>	Suggestiv nutq ta'sirchanligini oshirishda sifatlarning o'rni	393
<i>Mamirova Xayriniso</i>	Ko'p ma'noli so'zlarni qayta ishlashning gibridd modellari	398
<i>Nabiyeva Parvina</i>	Assotsiativ tezaurus: til tasviri va inson ongining modellashtirilishi	405
<i>O'rinova Zarifa</i>	Iqtiboslarning intertekstual tezaurusda aks etishi	410
<i>Rayimjonova Matluba</i>	Rauf Parfi she'riyati leksikasini chastotali lug'at asosida tadqiq qilish muammolari va yechimlari	414
<i>Turobova Nargiza</i>	Ulug'bek Hamdam ijodining lingvopragmatik tahlilida presuppozitsiya	418
<i>Abdullajonova Madina</i>	"Fiziologik xatolar"ni disgrafiyadan farqlash masalasi	424
<i>Pulatova Umriniso</i>	Yoshlar slengining ayrim o'ziga xos hududiy xususiyatlari	428
<i>Imomova Ismigul</i>	Dramatik matnlarda qo'llanilgan barqaror birikmalar va maqollarning intertekstual ohang va mazmunini boyitishdagi roli	435
<i>Arolova Nafisa</i>	Til o'zlashtirishda leksik portlash hodisasi	440
<i>Tursunboyeva Fayiza</i>	Korpus lingvistikasining diniy matnlardagi o'rni	443

<i>Amrullayeva Mohinur</i>	O'zbek tilidagi ayrim fe'l-atvor frazemalarining semantik tasnifi va uslubiy xususiyatlari	450
<i>Mirnosirova Dilbar</i>	Bolalar verbal assotsiatsiyalarining ayrim sintaktik xususiyatlari	454
<i>Aminova Zilola</i>	Darsdan tashqari mashg'ulotlarda o'zga tili o'quvchilarning nutqini o'stirish	462
<i>Muratova Ademi</i>	Multilingualism and bilingualism in turkic-speaking countries: contemporary challenges and development prospects	466
<i>Umurzakova Zuxraxon</i>	Ona tili darslarida interaktiv raqamli resurslarni tatbiq etishning didaktik qulayligi	472
<i>Maxmudjonova Nargizaxon</i>	Tilshunoslarga bog'lab berilgan tomorqa...	477
III SHO'BA. MADANIYATLARARO MULOQOT VA O'ZBEK TILI TARAQQIYOTI		
<i>Uluqov Nosirjon, Solixodjayeva Xavasxon</i>	O'zbek sayillari va ayrim turk bayramlarining etnolingvistik hamda lingvokulturologik tahlili	481
<i>Mirzodjanova Malika</i>	Сравнительный семантический анализ употребления английских “over”, “above” и их таджикских эквивалентов	489
<i>Komilova Gavharoy</i>	Nutq tadqiqida yangi yondashuvlar	484
<i>Pulatova Zamira</i>	Роль межкультурной коммуникации в процессе изучения языков	497
<i>Moldokulova Elina</i>	Сохранение узбекской культурной идентичности через язык и традиционный костюм в эпоху глобализации	501
<i>Yo'ldoshxonov Javohirbek</i>	Микротопонимы как ономастическая реалия: сравнительный анализ ташкента и лондона	505
<i>Abduqodirova Zebo</i>	The role of lingvocultural competence in the translation of specialized ecological texts. (English and Uzbek languages)	509

<i>Otamirzayeva Sug'diyona</i>	Teaching legal english in uzbek context: challenges of terminology	514
<i>Sayfiyeva Komila</i>	Fitonim komponentli o'zbek va ingliz maqollarining madaniyatlararo qiyosiy tadqiqi	521
<i>Madjidova Maftuna</i>	Лингвосоматические единицы которые характерные для арабской культуры	529
<i>Xasanova Sohijamol</i>	Ingliz va o'zbek tillarida "yaxshilik" va "yomonlik" kategoriyalarining lingvokulturologik tahlili	534
<i>Lafasova Mavjuda</i>	Xorij tilshunosligida o'xshatishlar tadqiqi	539
<i>Olimova Mushtariybonu</i>	O'zbek va ingliz xalq maqollaridagi "omad" va "omadsizlik" konseptlarining qiyosiy tahlili	544
IV SHO'BA. O'ZBEK TILINING XORIJDA O'QITILISHI VA O'ZARO HAMKORLIK MASALALARI		
<i>Akalin Ahmet</i>	<i>Kültür Taşıyıcısı Olarak Özbek Dilinin Diplomatik Fonksiyonu</i>	549
<i>Rahmonqulov Abdunazar</i>	O'zbek va tojik tillari interferensiyasi haqida	555
<i>Rafibayeva Nasiba, Mingboyeva Oypari</i>	Лингвистика и страноведческий аспект в преподавании иностранного языка	559
<i>Xakimova Mavzunadjon</i>	Лингвистическое табу и стратегия эвфемизации в таджикском и английском языках	563
<i>Musurmankulova Shaxribon</i>	Turk tiliga xos ayrim frazemalar tahlili	569
<i>Xodjayeva Mashhura</i>	Влияние глобализационных тенденций на методику обучения иностранным языкам	576
<i>Erkaboyeva Havojon</i>	Translation studies and the internationalization of the uzbek language	581

<i>Axmedova Niluzar</i>	Emotsional leksikaning semantik-pragmatik talqini: ingliz va o'zbek tillari misolida	584
V SHO'BA. TIL TARIXI VA TURKIY TILLAR TADQIQOTLARI		
<i>Seyhan Tanju</i>	Ali Şir Nevâyî ve Üslubunda Fiillerin Yeri	589
<i>Abdushukurov Baxtiyor</i>	O'zbek tilining tarixiy takomili va buguni	604
<i>Rahimi Farhad</i>	Nezrali'nin Çağatay Türkçesi Sözlüğünün Yanlışıları Üzerine	611
<i>Jafarzade Vahide</i>	Mustafa Zəririn "Siyərün-nəbi" əsəri haqqında bəzi qeydlər	640
<i>Muhammadiyahva Dilafro 'z</i>	"Boburnoma" parallel korpusini yaratishdagi tarjima tamoyillari	650
<i>Bo'ronov Anvar</i>	Poloves-qipchoq tillari maishiy leksikasi milliy identifikatsiyalash mezoni sifatida	657
<i>Xo'janiyazova Shahnoza</i>	Alisher Navoiyning "Sab'ai sayyor" asaridagi idish-tovoq nomlarining leksik-semantik xususiyatlari	665
<i>Xolmurodova Mushtariy</i>	"Nasoyim ul-muhabbat" asaridagi tibbiy terminlar tahlili	670
<i>Mirzayeva Ulker</i>	Yunan mənəbələrində işlənən Azərbaycan antroponimlərinin leksik-semantik təhlili	676
<i>Babazade Rahshane</i>	Mustafa Zəririn "Yüz hədis və yüz hekayə" əsərində zərflər	684
<i>Yodgorov Hamid</i>	"Qo'noq" umumturkiy leksemasining etimologiyasi	697
<i>O'razova Iqbol</i>	Frazemalar kognitiv semantikaning o'rganish obyektı sifatida	701
<i>Azizzade Turkan</i>	R.O.Şor Yafəs-türk dil əlaqələri haqqında	705
<i>Saygin Muhterem</i>	Klasik Türk Edebiyatının Doğu Sahasında Sevgili İçin Kullanılan Bir İfade Körke Bay (Körkke Bay,	711

	Görge Bay)	
<i>Hamishog'lu Meryem</i>	Türkçenin İlk Sözlüğü Dîvânu Lugâti't-Türk'ten Özbek Türkçesine Bitki Adları	718
<i>Bakirov Qudratillo</i>	Turkiy dunyoda vaqt tushunchasi va uning o'rganilishi	734
<i>Sattorova Shahnoza</i>	O'zbek va turk tillarida bir xil etimologiyaga ega o'simlik nomlarining qiyosiy tahlili	739
<i>Maqsudova Feruza</i>	Muqaddas qadamjo nomlari – onomastika sohasining o'rganish obyekti sifatida	745
<i>Azizova Nilufar</i>	“Devonu lug'otit turk”dagi o'z qatlamga oid ijtimoiy munosabat semali leksemalar	750
<i>O'tkirbek Muhammad Sobir</i>	Arba'in she'rlarda “hayit” so'zining lingvopoetik timsollari	756
<i>Siddiqova Naimaxon</i>	Eskirgan so'zlarning eskirmagan ma'nolari	760
<i>Qasimova Sema</i>	“Kitabi-Dədə Qorqud” matnlərində qadin-kishi müraciət formalarinin üslubi, linqvistik və psixolinqvistik tahlili	766
<i>Turdiyeva Roza</i>	O'zbek, qoraqalpoq va ingliz tillaridagi maqollarda zoonimlarning umumiy va milliy xususiyatlari	774